

IZBA GOSPODARCZA
SPRZEDAWCÓW
POLSKIEGO WĘGLA

Czy w Polsce zabraknie węgla opałowego?

Wyzwania sezonu grzewczego 2022/23

Łukasz Horbacz

Prezes Zarządu IGSPW

www.polski-wegiel.pl

Parlamentarny Zespół ds. Suwerenności Energetycznej, Warszawa 02/08/2022r.

Charakterystyka Krajowego Rynku Węgla

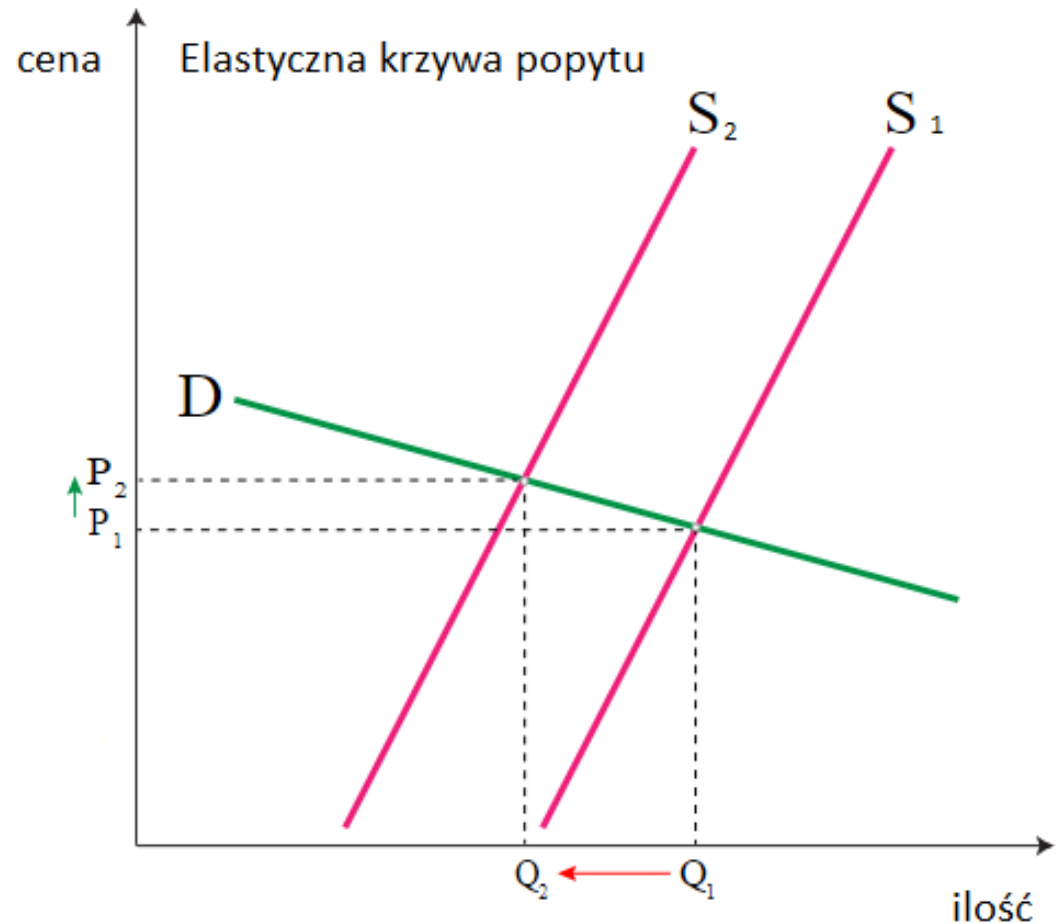
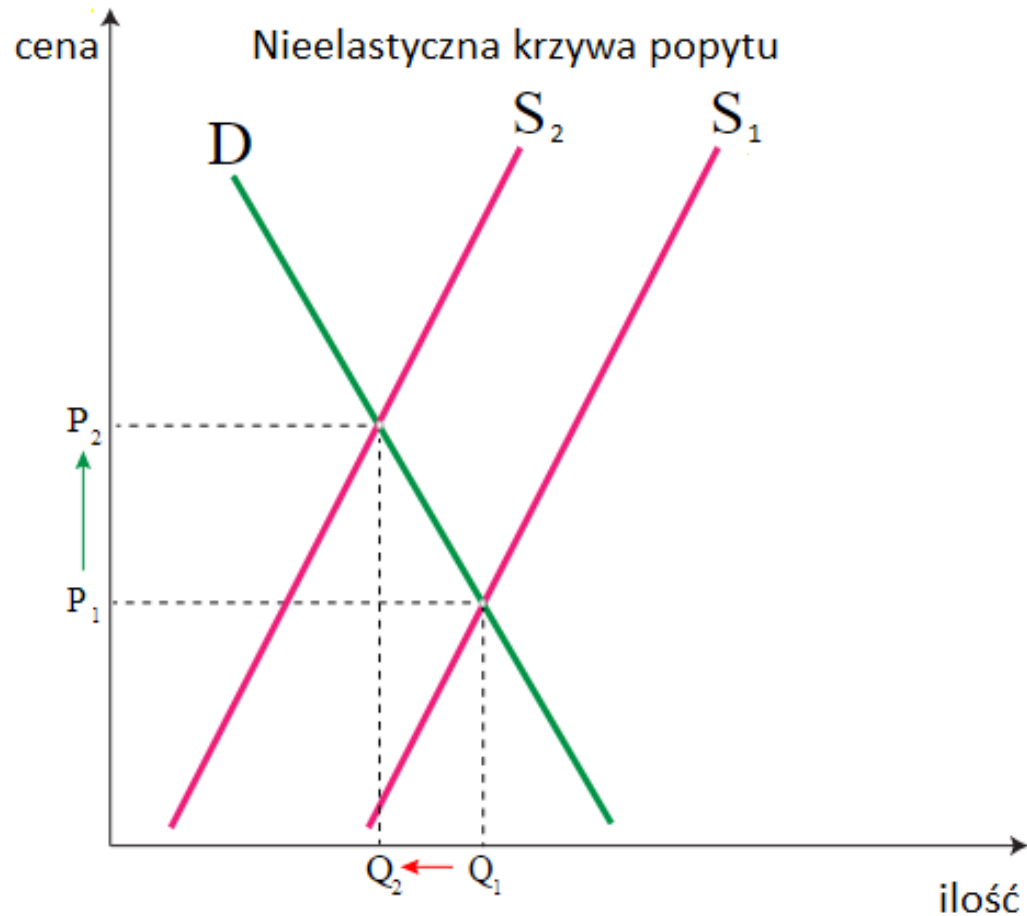
Charakterystyka Krajowego Rynku Węgla (2021)

- krajowa produkcja węgla energetycznego: 42 mln ton
 - w tym krajowa produkcja węgla opałowego: 4,5 mln ton
- krajowa konsumpcja węgla energetycznego: 57mln ton
 - w tym krajowa konsumpcja węgla opałowego: 9 mln ton
- import węgla energetycznego: 10 mln ton
 - w tym import węgla opałowego: 4,5 mln ton
- dominujące kierunki importu do 16/04:
 - Rosja (~80%) ,
 - Kazachstan (~15%),
 - pozostałe (~5%)

RYNEK WĘGLA OPAŁOWEGO

- PODAŻ:
 - kraj: PGG, Tauron Wydobycie, Bogdanka, PG Silesia + inni
 - import: PGE Paliwa, Węglkokoks + kilkadziesiąt podmiotów
 - dystrybucja: 4-5 tyś. PPW
- POPYT:
 - „stały” w krótkim i średnim terminie
 - nieelastyczna krzywa popytu

Nieelastyczna krzywa popytu => niewspółmiernie wielki wzrost cen nawet przy niewielkim spadku podaży

2021 i przedwojenna część 2022

2021 i przedwojenna część 2022

- I kw. 2021 – nadmiar węgla na rynku: 5mln ton
- II kw. 2021 – węgiel opałowy w cenach **700-900 PLN/t**
- III kw. 2021 – pocovidowe odbicie:
 - Chiny stymulują wzrost światowych cen węgla
 - nadwyżki pieniądza wchodzą na rynki surowcowe
 - ARA: 01/01/2021 **60 USD/t**,
 - ARA: 10/10/2021: **240 USD/t**, korekta do 130\$ i kontynuacja wzrostów
- IV kw. 2021
 - PGG zmniejsza poziom realizacji umów o ~20%
 - popyt na węgiel rośnie nieprzerwanie:
 - relatywnie niższa dynamika wzrostów cen węgla (x4) vs gaz (x6-7)
 - eksport energii elektrycznej
 - detaliczne ceny węgla rosną (x2): **1400-1800 PLN/t**
- 2021: import 10mln ton,
 - w tym: 8 mln z Rosji (cena, logistyka, jakość)
- 2021: łączne zużycie ponad krajową produkcję = 5mln + 10mln + (2mln) = **15/17mln ton**
- 02/2022: manewry wojskowe utrudniają dostawy węgla ze wschodu
- atmosfera staje się gorąca, a to dopiero początek...

2022 – Wojna na Ukrainie

2022 – Wojna na Ukrainie

- 24/02/2022: inwazja Rosji na Ukrainę
- 08/03/2022: **ARA: 458,65 USD**, korekta do 280-320 USD

- wzrost awersji do ryzyka: USD 4,00 => 4,60 PLN
- przerwane łańcuchy dostaw z kier. wschodnich

- ceny węgla: **1600-2200 PLN**
- PGG realizuje dostawy na poziomie ok. 50% ilości umownych

- popyt: nerwowe zakupy podstawowych dóbr, w tym węgla

- **EMBARGO na rosyjski węgiel**
 - 09/04 Unijne Embargo na węgiel z Rosji (od 10/08/2022)
 - 15/04 Polskie Embargo na węgiel z Rosji i Białorusi (od 16/04/2022)
 - 01/05 Rosja utrudnia tranzyt węgla z Kazachstanu
 - 8mln ton = 4% eksportu węgla z Rosji
 - przed granicą zostaje kilkaset tysięcy ton węgla

- **25/04/2022 list otwarty IGSPW do Premiera Morawieckiego**

- problem braku i wysokich cen węgla
- postulaty: obniżka VAT / przekierowanie produkcji krajowej na rynek detaliczny

- natychmiastowe konsekwencje embarga:

- kontrowersyjne oświadczenia o pochodzeniu węgla – w wielu przypadkach wstrzymały sprzedaż na 7-14 dni

- niedobór węgla na poziomie 4-6 mln ton przy założeniach
 - nadwyżka konsumpcji nad produkcją w 2021: 15/17 mln ton
 - szacunkowy import do końca roku: 11mln ton
 - krajowe wydobycie bez zmian
- w tym:
 - **2,5 mln w sektorze komunalno-bytowym (27%)**
 - 1,5-3,5 mln w energetyce i ciepłownictwie (7%)

2022/04-05

2022/04-05

- produkcja krajowa węgla opałowego:
 - podaż węgla na rynek składów opału 40-50% normy
 - największy producent węgla przekierowuje 60% sprzedaży do e-sklepu
 - dystrybutorzy zostają bez węgla
- ceny węgla opałowego:
 - PL kopalnia: 1000 PLN/t (brak)
 - PL dystrybutor: 1200-1400 PLN/t (brak)
 - IMPORT: 2000-3000 PLN/t (dostępny)
- rośnie szara strefa w handlu węglem

2022/06-07

2022/06-07:

- **Rząd: „Nie kupujcie węgla – będzie tańszy i powszechnie dostępny”**
 - popyt wstrzymany na 2mce
 - pośrednicy nie budują zapasów
 - prywatni importerzy wstrzymują zakupy
 - rezultat:
 - zmniejszenie podaży węgla z importu
 - kumulacja popytu
- **DOPŁATA do WĘGLA za 996,60 PLN/t**
 - dopłata 1070 PLN
 - węgiel krajowy - niepotrzebna
 - węgiel importowany - niewystarczająca
 - 1,5mld + 1,5mld PLN = 1,4mld + 1,4 mld ton vs. 9mld ton „zapotrzebowania”
 - okres finansowanie do 03/2023
 - czy 1070 PLN = 1070 PLN?
 - lepsze / prostsze rozwiązania?
- **„przedsiębiorcy nie zapisują się do programu”**
 - na kilka dni przed wejściem ustawy w życie?
 - zanim powstała niezbędna infrastruktura informatyczna do rejestrowania się firm w systemie?
- **PROGRAM 3000 na węgiel / gospodarstwo dom.**
 - każde rozwiązanie odmrażające sprzedaż węgla jest dobre
 - pominięci: spółdzielnie / firmy
- **Normy Jakości Paliw Stałych**
 - zawieszono na 2 m-ce
 - można sprzedawać miały do kotłów poniżej 1MW
 - ALE uchwały anty-smogowe we wszystkich woj. zakazują ich spalania

08-12/2022

08-12/2022

KOSZT WĘGLA IMPORTOWANEGO:

- ARA: 390 USD/t, USD/PLN: 4,60, ceny w porcie ARA+
- ceny półproduktów w porcie: 1800-2200 PLN netto /t
- transport na skład: 50-150 PLN netto /t
- strata na miałe: 300-500 PLN netto /t
- koszt węgla na placu: 2150-2850 netto/t
- koszt węgla na placu: 2644 – 3505 PLN brutto /t

SYTUACJA w PORTACH

- Rząd: priorytet dla węgla w portach
- realna przepustowość mocno powyżej oczekiwań
- wąskie gardła: okna portowe / wywóz węgla z portów
- węgiel z Kazachstanu / Kirgizji – wydłużone procedury celne

INTERWENCYJNY ZAKUP 4,5 mln ton przez Weglokoks i PGE Paliwa

- dobrze ale, późno
- z 4,5 mln ton będzie max. 20% czyli 900 000 ton węgla opałowego,
- a potrzeba ok 3-4,5 mln ton...

SKŁADY OPAŁU

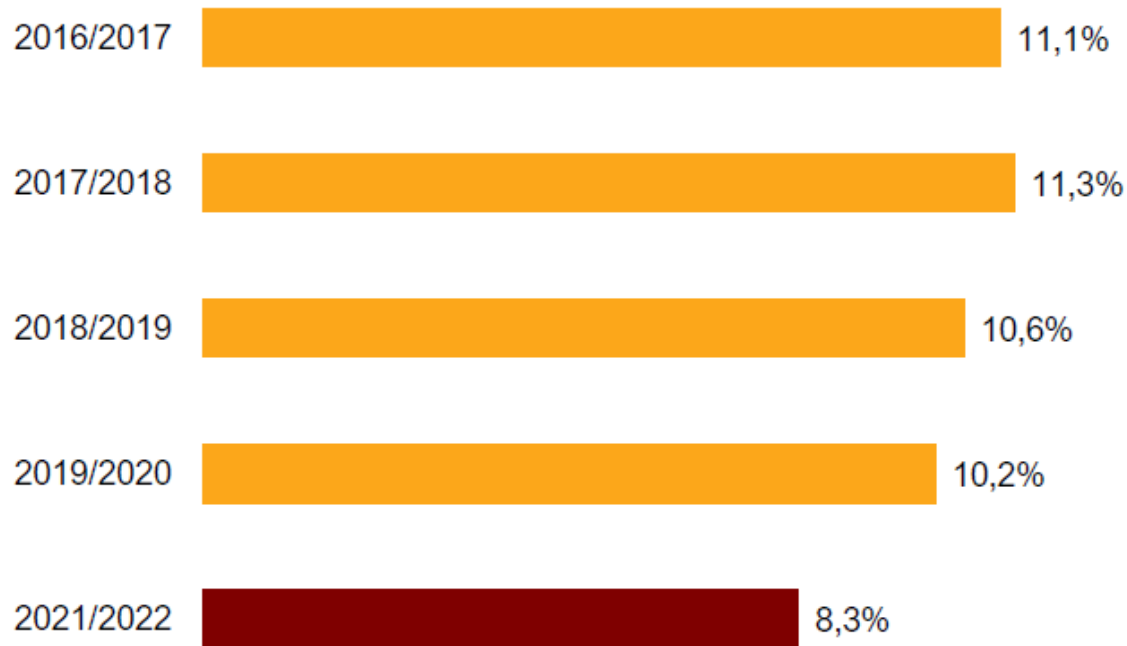
- 2022/08: zderzenie spiętrzonego popytu z niewielką podażą
- detaliczne ceny węgla importowanego: 2500-4000 PLN /t (stabilizacja?)
- detaliczne ceny węgla krajowego - ?
- zapasy na zatrważająco niskim poziomie (ok. 300 000 ton vs. 1 500 000 – 2 000 000 ton w normalnych warunkach)
- problemy firm z płynnością finansową
- nowy model dystrybucji węgla PGG = przerwany łańcuch dystrybucji

KLIENCI

- jakość powietrza – dobrze już było
- ubóstwo energetyczne 02/2022:
 - 31% gospodarstw wydaje co najmniej 10% swoich dochodów na zakup węgla,
 - 11% wydaje 20%!!!

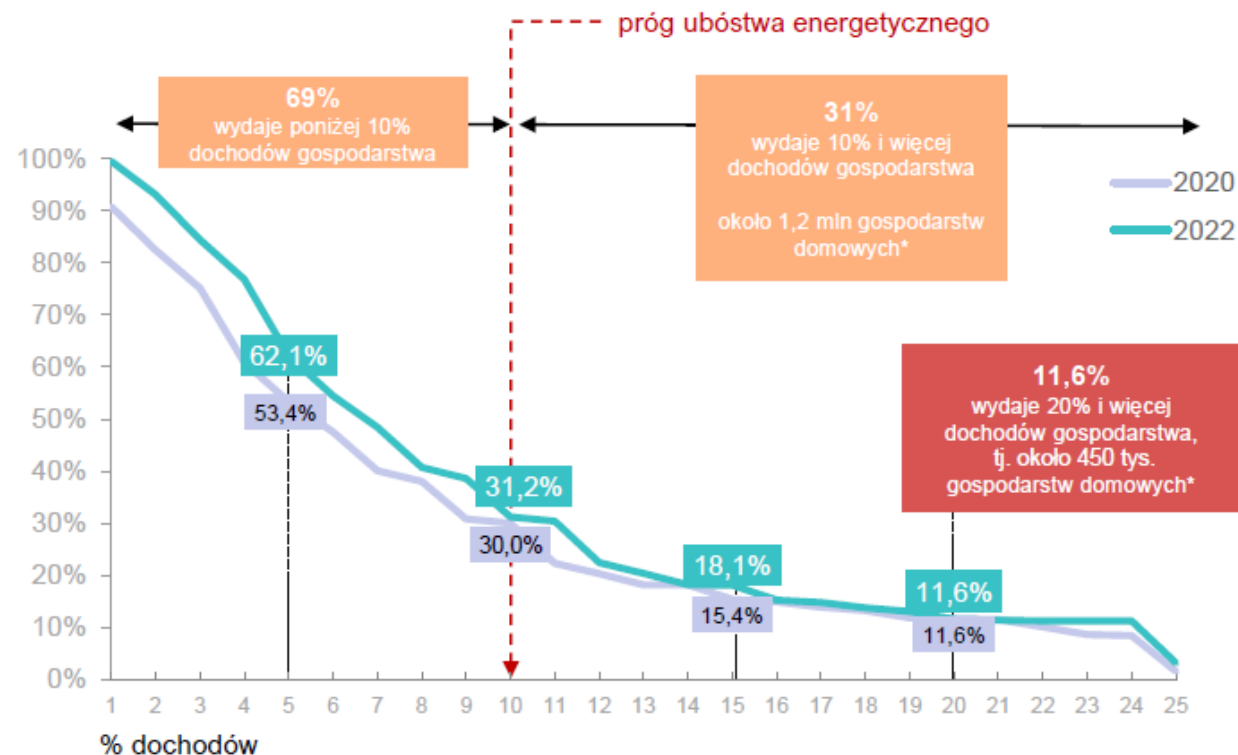
31% gospodarstw, używających węgla, wydaje co najmniej 10% dochodów na zakup węgla, a więc znajduje się w grupie gospodarstw ubogich energetycznie. 12% rodzin przeznaczają co najmniej 20% dochodów na zakup węgla (tj. około 450 tysięcy gospodarstw domowych).

Średni udział wydatków na zakup węgla w budżecie domowym

Podstawa: N=1000 – gospodarstwa domowe używające węgla do ogrzewania

Udział wydatków na zakup węgla w budżecie domowym

(*) Estymacje na podstawie danych GUS o liczbie gospodarstw domowych w Polsce

Minds and Roses 02/2022. Badanie przeprowadzone na danych z sezonu grzewczego 2021/2022. Od tego czasu ceny węgla wzrosły x3

KONKLUZJE i DALSZE DZIAŁANIA

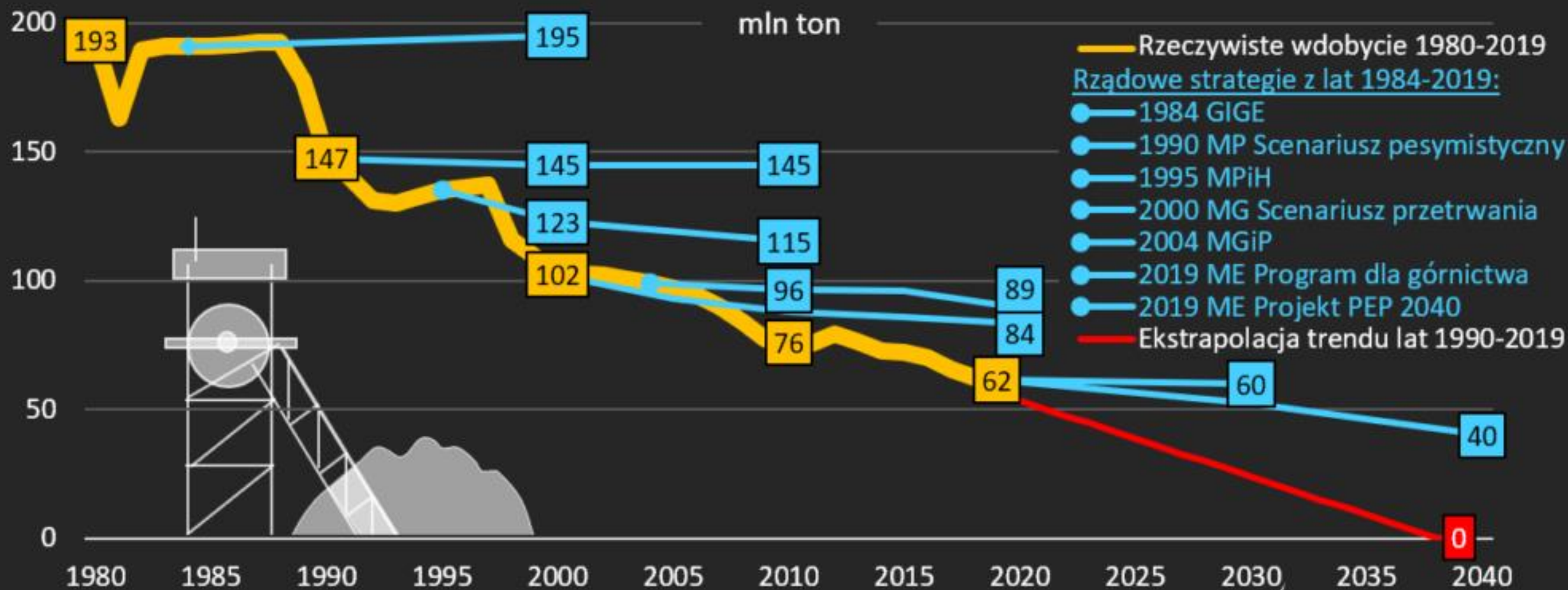
KONKLUZJE

- **Najlepsze możliwe rozwiązanie:**
 - stabilizacja cen na poziomie 1600-2000 PLN/t
 - wzrost cen węgla krajowego (wzrost kosztów, odbudowa mocy produkcyjnych)
 - dopłaty do węgla importowanego
- **Czy w Polsce zabraknie węgla opałowego?**
 - TAK – ok. 2,5 mln ton (27% rynku)
 - sort grube: orzech, kostka
- **Jak zachowa się strona popytowa przy tak wysokich cenach?**
- **Jak długo utrzymają się wysokie ceny węgla?**

NIEZBĘDNE DALSZE DZIAŁANIA

- **krótkoterminowe:**
 - DIALOG ze wszystkimi uczestnikami rynku
 - zwiększenie importu przez spółki państwowe bez kanibalizowania importu prywatnego
 - wsparcie kapitałowe importu prywatnego (gwarancje, linie kredytowe, akredytywy)
 - w wyniku wzrostu cen węgla x7 nawet najwięksi gracze są ograniczeni płynnością
 - wysoki koszt pieniądza
 - logistyka:
 - dalsze udrażnianie przepustowości portów (okna wyładownicze / wywóz koleją z portów)
 - import węgla koleją szlakiem południowym lub poprzez porty niemieckie i ARA
 - w razie konieczności: obniżka VAT na węgiel
- **długoterminowe:**
 - zwiększanie wydobycia krajowego
 - bezpieczeństwo energetyczne priorytetem
 - strukturalne odejście od gazu na rzecz węgla, OZE i atomu
 - wyjście z ETSu

Rządowe plany wydobycia węgla kamiennego w Polsce w stosunku do rzeczywistego wydobycia

Dane: Rządowe prognozy wydobycia węgla kamiennego z lat 1984-2019, dane rzeczywiste ARP, ekstrapolacja trendu

IZBA GOSPODARCZA
SPRZEDAWCÓW
POLSKIEGO WĘGLA

Dziękuję za uwagę

Łukasz Horbacz

Prezes Zarządu

Izba Gospodarcza Sprzedawców Polskiego Węgla

www.polski-wegiel.pl

info@polski-wegiel.pl